

Numera pojedyncze sprzedają się po gr. 10
tylko w Kantorze Głównym przy ulicy
Rymarskiej Nr. 742 na dole.

Prenumerata w Stolicy roczna złtp. 40 —
kwartalna złtp. 12 — miesięczna złtp. 4 —
kwartalna po województwach złtp. 20.

GAZETA POLSKA

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Rozkaz Dzienny.

W kwaterze Głównej
w Warszawie.

Dnia 8 Lipca 1831 r.

Postępują na wyższe stopnie. Major placu twierdzy Modlina, Major Cwierzakiewicz Maxymilian, na Podpułkownika, z pozostawieniem przy dotychczasowych obowiązkach.

Z pułku 3 strzelców pieszych, Podoficer Benik Edward, na Podporucznika, z przeznaczeniem na Adjutanta polowego przy Jenerale brygady Bielińskim, z liczeniem starszeństwa w wymienionym pułku.

W pułku 4 piechoty liniowej, Podporucznik Wojciechowski Józef, na Porucznika.

Do pułku 20 piechoty liniowej, z pułku 3 piechoty liniowej, Porucznicy: Kolendowski Felix i Czarnowski Franciszek, na Kapitanów.

W pułku 3 ułanów, Podchorąży Boloż Mikołaj, na Podporucznika, bez płacy.

W pułku 5 ułanów, ochotnik Younga Romuald, na Podporucznika, licząc od dnia 21 Maja r. b. z przeznaczeniem do pułku jazdy legii Nadwiślańskiej.

W pułku 1 jazdy krakusów, Major Badeni Michał, na Podpułkownika, z przeznaczeniem na Dowódcę tegoż pułku.

W dywizyonie legii Litewsko-Wołyńskiej, Porucznik Trzebiatowski Ignacy, na Kapitana.

Do pułku jazdy legii Nadwiślańskiej, Adjutant polowy Jenerała dywizji Umińskiego, Podporucznik Fredro Henryk, i z pułku 2 ułanów, Podporucznik Bochyński Jan, na Poruczników, — w tejże legii, na Podporuczników, Podoficerowie: Starzeński Adam, Stojowski Stanisław, Jabłoński Władysław, Podlewski Seweryn, wszyscy czterech bez płacy, i Podoficer Jaksiewicz Wojciech z płacą.

Wchodzą w służbę i umieszczeni zostają. Z wojska Francuzkiego, Podpułkownik Galloi, w stopniu Pułkownika, z naznaczeniem mu starszeństwa w piechocie, i z przykomenderowaniem tymczasowie do sztabu głównego.

Do pułku 20 piechoty liniowej, Czarnomski Józef, w stopniu Podporucznika.

Do pułku 3 strzelców pieszych, Niwiński Mikołaj, w stopniu Porucznika.

Do pułku 2 ułanów, Lubianowski Józef, w stopniu Porucznika, z przeznaczeniem do rezerw jazdy, licząc od dnia 25 Maja r. b.

Umieszczeni zostają. W pułku 7 ułanów, Major Szeligowski Tomasz, bez płacy.

Wracają do służby i umieszczeni zostają. W korpusie inżynierów, były Porucznik inżynierów Księstwa Warszawskiego Bartoszewicz Józef, w tymże stopniu, bez płacy, z odkomenderowaniem do biura budowniczego.

W pułku 5 ułanów, były Podporucznik pułku 2 ułanów, Twardowski Paweł, z przeznaczeniem do rezerw jazdy, pod rozkazy Jenerała brygady Stryjeńskiego.

W pułku 10 piechoty liniowej, uwolniony ze służby rozkazem dziennym z dnia 14 Maja r. b. Porucznik Lubieński Antoni, w tymże stopniu.

Do pułku 11 strzelców pieszych, z byłego wojska Księstwa Warszawskiego Kapitan Witowski Lucyusz, w stopniu Majora.

Wraca do pułku. Do pułku 2 jazdy Sandomierskiej, Podporucznik Jaroszyński Oktawian, bez płacy.

Ozdobieni zostają: krzyżem kawalerskim. Jenerał dywizji Hrabia Giełgud Antoni, i z kwatermitrzowstwa Jenerałnego, Pułkownik Szymanowski Felix.

Krzyżem złotym. Jenerał brygady Debiński Henryk. — Adjutanci polowi, Podporucznicy: Rudzki Ed-

ward, przy Jenerale brygady Rybińskim i Eysymond Oktawian, przy Jenerale brygady Dziekońskim. Adjutantów z korpusu Jenerała dywizji Dwernickiego, Porucznicy: Pomorski Nepomucen i Kawiecki Józef. — W pułku 1 strzelców pieszych, Podporucznik Mochnacki Maurycy. — W pułku 1 strzelców konnych, Podporucznicy: Litwicki Michał, Czartkowski Julian i Kisielnicki Ignacy. — W pułku 3 strzelców konnych, Podporucznicy: Skarbek Karol i Kisielnicki Włodzimierz. — W pułku 4 strzelców konnych, Porucznik Paszewski Jan, Podporucznicy: Hohol Waleryan i Wachowicz Marian. — W pułku 5 strzelców konnych, Porucznik Psarski Wojciech i Podporucznik Szymonowicz Marceł. — W pułku 1 ułanów, Porucznik Puzyrna Wincenty. — W pułku 2 ułanów, Porucznik Zakowski Wacław, Podporucznicy: Sokołowski Wojciech i Chrzanowski Maciej. — W pułku 3 ułanów, Podporucznik Górski Jan. — W pułku 7 ułanów, Major Bułharyn Jerzy, Kapitan Achmatowicz Benedykt i Porucznik Zdanowicz Jan. — W pułku 2 jazdy mazurów, Major Okolski Michał. — W pułku 1 jazdy krakusów, Porucznik Szwykowski Adolf. — W szwadronie jazdy krakusów Tadeusza Kościuszki, Podporucznicy: Sadowski Felix i Błociszewski Floryan. Doktor medycyny Biere de Boismont.

(Dokończenie jutro.)

Rada municypalna miasta stołecznego Warszawy.

Do Mieszkańców Warszawy!

Rada municypalna, z rozrzewnieniem i uczuciem najwyższej radości, zapatruje się na skutki odezwy swojej z dnia 19 b. m. i r.

Duchowieństwo, płeć piękna, starcy i drobne dziatki, zgoda wszyscy bez różnicy, religii, wieku i stanu, na wysięgi chwytają za rydel, i wśród blisko trzydziestu stopniowego gorąca, ochoczo, i bez wytchnienia obronne wznoszą wały.

O wy, w których ręku opalrność złożyła losy narodów, jeżeli potoki krwi przelanej, niedość jeszcze was świadczą; przyjdźcie na pola Parysowa i Woli, i wyrzeknijcie, czy Polak niezasłużył na wolność?

Powszechnym jest ogłosem, aby w przyszłą Niedzielę, jako dniu od zwyczajnych zatrudnień wolnym, w całej masie do sypania okopów wystąpić. Rada Municypalna pragnąc być uczestnikiem tak uroczystej rozrywki, oznacza w Niedzielę, na miejsce powszechnego zebrania się Ratusz, o godzinie 3 z rana.

Rada municypalna troskliwa o zdrowie współobywateli, które najdroższą jest własnością narodu, ma sobie za święty obowiązek upomnieć, aby godziny: od 4 do 10 z rana i od 4 do 8 po południu; przeznaczone były na prace, a czas skwarowy na positek i wytchnienie w cieniu.

Niech żyje Ojczyzna! Niech żyją wielcy poświęceniem się swoim Warszawianie! Niech żyją patryotyczne Warszawianki!

w Warszawie dnia 22 Lipca 1831 r.

Prezes, Garbiński.

Radca pióro trzymający, A. Podbielski.

— Rząd Narodowy postanowieniem z d. 20 Lipca zatwierdził komitet ziem Ruskich obejmujących województwa Wołyńskie, Podolskie i Kijowskie. Główną atrybucją tego komitetu będzie zbieranie składek i organizacja siły zbrojnej na wyjarzmianie tamtych prowincji użyć się mającej, tudzież podawania pomocy każdemu mieszkańcowi tamtych prowincji do stolicy przybywającemu. Składa się z dziewięciu członków wybranych przez zgromadzonych obecnych tu obywateli wspomnianych województw, po trzech z każdego. Z województwa Wołyńskiego wybrani zostali. Książę Michał Radziwiłł Sen. Wojew. Hr. Worcell Poseł Rowieński i P. Godebski Poseł Łucki. Powszechnie żądany na członka Hr. Olizar nie mógł przyjąć tego obowiązku dla potrzeby czasowego oddalenia się ze stolicy. Z województwa Podolskiego wybranymi zostali A. Hr. Ostrowski Sen. Wojew., P. Jełowicki Poseł Hajsyński i P. Sabatyn Poseł Olgopolski. Z województwa Kijowskiego Hr. Herman Potocki Poseł Machnowiecki, P. Tchorzewski Poseł Humański i P. Kopczyński. Sekretarzem komitetu obrał P. Henryka Chońskiego członka wydziału dyplomatycznego.

— Onegdaj przydywał w Senacie Wojewoda JW. Stanisław Hr. Wodzicki. Obywatele Rzeczypospolitej Kra-kowskiej cieszyć się będą zapewne z tego.

— Antoni Suchodolski Poseł Soleccki, dla słabości zdrowia na własne żądanie został przez Izby uwolniony od urzędu Reprezentanta. Nowy sejmik wkrótce zwołany będzie.

— Wincenty Dobiecki, były Poseł, mianowany został zastępcą Dyrektora Jeneralnego Poczty w Królestwie Polskiem.

— Na lewym brzegu Wisły, jest już przeszło 20,000 nieprzyjacielskiego wojska i około 40 dział. Most skończony i postawiony a przeprawa trwa ciągle. Korpus Palena pierwszy przeszedł na tę stronę Wisły. Moskale byli w Brześciu, Radziejowie i posunęli się do Izbicy. Za Brześciem stoi obóz Pospolitego ruszenia, które duch najlepszy ożywia.

— Dnia 9 Lipca przyjechał do Lwowa w cywilnym ubiorze Kapitan Rogowski z wojska Rosyjskiego: przybył on tam w celu nabycia 80 statków różnego rodzaju, 2000 cetnarów lin, i 200 kotwic po 2 centnary każda. Dnia 11 wyjechał do Jarosławia, stamtąd udał się do Ulanowa, gdzie się szczególniej handel na statki odbywa.

— Dziennik Francuzki *la Tribune* otwarcie wyjawia swą niechęć przeciw obecnemu porządkowi rzeczy we Francji; oświadcza: że Lafajet zrobił Królem Księcia Orleanu jedynie pod warunkiem zaprowadzenia instytucji republikanckich, i że ten warunek nie został dopełnionym. — Jest tam wolność druku ograniczona, a przecież nie poczytują za występki objawienie opinii przeciwnie panującemu. U nas zaś przy nieograniczonej wolności druku, przy nagannym moderantyzmie dzienników, są władze co ośmiela się targać na wolność osobistą pisarzy, pieczętować po Konstantynowsku drukarnie i grozić autorom rozstrzelaniem w dwudziestu czterech godzinach.

— Znowu wczoraj jakiś oszust przy wymianie biletów kasowych w Banku udając Kasyera wziął od biednego chłopka 90 złp. (papierami) i zniknął w okamgnieniu. Rozspaz oszukanego prostaka była nie do opisania. Z tego

powodu upraszamy szanownych członków Gwardyi Narodowej odbywających tam wartę, aby raczyli dawać baczność na uwijających się pod filarami podobnych ichmościów. — Zbliża się już dzień 29 — d. 29 z. m. zajęto się sprawą Jankowskiego. Lud się spodziewa że przecie zostanie ukończoną przed miesięcznicą naszej rewolucyi.

— Cieszą się wszyscy przyjaciele rewolucyi, iż znany z zamiłowania nauk i sprawy narodowej Podporucznik Tadeusz Krępowiecki, niewiadomo z jakiego powodu, aresztowany w d. 9 b. m. wczoraj odzyskał wolność. Udzie limy o całym tem zdarzeniu czytelnikom naszym obszerniejszą wiadomość.

— Gazeta Rządowa Pruska z d. 20 b. m. nie nadeszła.

— Kuryer Francuzki z d. 6 Lipca umieścił co następuje:

Znakomita w polityce osoba, która w prywatnym interesie przybyła z Petersburga do Paryża, następujący stan ducha i umysłu mieszkańców tamecznych czyni obraz. W Petersburgu tyle osiadłym przez cudzoziemców i obywateli winnych cały swój los, znaczenie i majątek Mikołajowi, wielkie panuje wzburzenie. Pomimo ciężkiej cenzury i wzbronienia druku, pomimo najściślej baczności policyi czynnej i szpiegującej, głośno jednak narzekają na Cesarza i Rządu jego. Tajemne paszkwile biegają z ręki do ręki w towarzystwach tak panów jak i mieszczan. Małe korzyści i skutki wojny z Polską, ogromne i niestanne ofiary i wymagania narzucone na Panów, przerażająca strata i ubytek ludności w ciągu tych trzech lat wojny z Turcyą i Polską, sprawy w opinii publicznej gwałtowne wzburzenie i niechęci. A gdy despotyzm nie jest ciągle zwyciężkim, gdy się coraz nowemi tryumfami i pomyślnościami nie wspiera, na ten czas rząd jego, jest jednym z najstańszych rządów. Ztąd przewidywać można, iż bliską jest Crisis samodzięstwa rosyjskiego; iż jeszcze jedno zwycięstwo Polaków, a Cesarz Mikołaj zadrzy może i zachwieje się pod swemi pięciami koronami.

Największe uczucie tych gwałtowności wyjawia się wewnątrz Państwa, w środkowych jego prowincjach przez które osoba ta przejeżdżała, bo to mniej są wystawione na działania rządowe. Tam pomimo rozgałęzionego systemu szpiegostwa, istnieją towarzystwa tajemne. Panowie, posiadacze wielkich dóbr, nad miarę obciążeni dostarczaniem rekruta i podatków, zbierają się, przygotowują i rozpoczynają silny swój opór, przez odmawianie teraz do stawy rekruta.

Dzienniki Niemieckie zaczynają powoli odstańać i wyjawiać stan niniejszy powszechniej opinii i ducha w Rosyi; *Korespondent Hamburgski*, wspominał już o zamieszkach jakie wybuchnęły nie tylko w Kijowie, ale i w innych guberniach ruskich; dał nawet do zrozumienia, iż komunikacje między Moskwą a Petersburgiem są przecięte; jest to ważna wiadomość, gdyż podług niej zaburzenie powstałoby w samym środku Rosyi!

Pogłoski dzienne.

— Naczelnemu Wodzowi dodana będzie Rada Wojenna.

— Poseł Kantorbery Tymowski będzie Ministrem Oświecenia.

— W. Ka. Michał przeprawił się na tę stronę Wisły.

— Cholera pomimo ścisłego kordonu, przeszła do Słaska z jeńcami moskiewskimi, których Prusy, zbiegających z Polski przyjmują.

— Wojska Pruskie ściągają z Poznańskiego ku Królewcu, miało tam przybyć kilkadziesiąt dział.

— Oddział pułku Krakusów Lubelskich, miał już na tej stronie Wisły utarczkę z Kozakami, którą z korzyścią odbył.

Towarzystwo Patriotyczne Warszawskie.

Prawo sejmowe z dnia 25 Czerwca r. b. zaradzając nieuchronnej potrzebie, nakazało rekwizycją koni zdalnych do użycia pod kawalerją, artyleryą i furgony. Sądziłi słusznie Reprezentanci narodu, iż w chwili stanowczej, w której ma się rozwiązać wielka kwestya swobód i niepodległości naszej, w chwili kiedy strumienie krwi przelewają się w bojach, kiedy lud z ochotą bezprzykładną niesie ofiary, nikt się nie znajdzie, a szczególnie z możniejszych, któryby się od powszechnego ciężaru wyłączał.

Dostrzec się przecie daje mnóstwo koni zdrowych i pięknych, których cecha okazuje, iż za niezdadne uznane zostały. Nastąpić to mogło, bądź przez wzgląd na osoby, bądź też dla tego iż te konie są drogie, a skarb, niby to nie chce długu pomnażać. Dziś przedmioty zbytku nie mają ceny, taxa więc powinna nastąpić podług wieku i siły konia, a choćby wyższą była, kosztu znaczniejsze potrzeba obecna usprawiedliwi.

Wyłączyło prawo od rekwizycyi konie furmanów. Ale oprócz furmanów są jeszcze osoby, których sposób do życia polega na utrzymaniu koni. Należałoby więc zacząć rekwizycją od koni zbytkowych, dotykając majątnych, a na ostatni dopiero przypadek zachować własność biednych, która często jest jedynym funduszem licznej rodziny. Ale jakże to nastąpi, jeżeli ludzie możniejsi, z wysileniem społeczności najwięcej ciągnący korzyści, unikać będą lekko dla siebie ofiary, kiedy ta pozbawia biednych ostatniego sposobu do życia? Ściśła i bezwzględna sprawiedliwość powinna dziś oznaczać czynności publiczne; opinia potępi wszystko, co jest słuszności przeciwnem. Nie masz osób uprzywilejowanych, któreby prawo ochraniało — wszystkie konie zdalne nacechowane być powinny. Dla tego odzywamy się imieniem współobywateli do władz wykonywających uchwałę sejmową co do rekwizycyi koni, 1) aby nastąpiła rewizya ocechowanych już koni i 2) aby ściśle trzymając się tejże uchwały, zapobiegać rażąco tym gorszącym przykładom, które okazują występny względność dla możnych, a oburzające uciemiężenie ludu. Dzieło się na posiedzeniu dnia 21 Lipca 1831 r.

Dziś się na posiedzeniu dnia 21 Lipca 1831 r.

Przewodzący, Kantorbery Tymowski.

Sekretarz, Tom. Ujazdowski.

Do czego nas doprowadzi ślepa ufność?

Każdy prawy Polak niosąc w ofierze dla ojczyzny majątek i życie, wierzył dotąd, że jej oswobodzenie jest powołane i zgnębienie olbrzymiego wroga niezawodne; — bo ufał swoim przewodnikom; bo widział w nich, swoją własną miłość ojczyzny i nienawiść despotyzmu; bo swoje szlachetne uczucia przenosił w te spodłone serca, które tylko brzęk złota i łaska tyranów porusza; bo uniesiony wła-

snym zapałem wchodzących trupach nawet, które się ko-
ło niego snuły, upatrywał swojego bohaterskiego ducha.
Lecz znikło już to omamienie. Spadła zasłona okrywają-
ca zdrajców. Powołani na zbawców ojczyzny okazali się
jjej zabójcami: a czciciele ich cnót i talentów uchodzą za
ich współników. Rozpacz wypycha z serc wszystkie bło-
gie nadzieje: a oburzenie i zgroza po całej Polsce jak iskra
elektryczna przebiegają.

O szlachetny i bohaterski Narodzie! nie sam tylko Mi-
kołaj ze swoją tygrysią rodziną jest dla ciebie nieprze-
błaganym wrogiem; nie sam tylko Lubecki zgrzesznym o-
szustem; i nie sam Chłopicki zgubnym dla ciebie przy-
jacielem. Wśród ciebie ukryło się jeszcze bardzo wie-
lu ich następców, zstępów, przyjaciół i sługów, dla któ-
rych Twój upadek jest źródłem wielkich dziedzicznych
korzyści; a Twoja zupełna zguba ich zupełnym tryum-
fem. Ocknij się nim zostaniesz ujęty w nowe jarzmo i
pęta. Badaj ściśle swoich przyjaciół. Porównuj do-
kładnie ich zdolności i miłość ojczyzny, z ich dumą i pre-
tensjami. Zedrzyj tę maskę, pod którą potwory za o-
piekuńcze swoje Anioły uchodzą, i strąć je w przepaść za-
głady i zniszczenia, jeżeli sam chcesz jej unikać.

A wy maciście Polskiego Ludu! którzy tyle tylko sta-
racie się mieć miłośności ojczyzny i bliżnich, ile wam jjej do osią-
gnięcia naszych zamiarów potrzeba. Wy! którzy za wasze
dla ludzkości przysługi tysiące lub miliony od sta lichwy
pobierać usiłujecie; przestańcie przynajmniej na chwilę
zajmować się naszą sprawą, porzućcie ją na zawsze, i
schronicie się w spokoju i dostatkiem napełnione wasze
zacisza, gdzie najnikczemniejsze nawet, gnuśne życie mo-
że uchodzić za przystojne, a najmniej z cnot może
zjednać wiele poważania. Lecz nie zatrzymujecie się
dłużej na tych wzniesionych stanowiskach, na których ka-
żda wasza wada jest wydatną; gdzie przenikliwy wzrok
narodu, każdy wasz zamiar wysłodzi i najmniejszy nawet
błąd dostrzeże. Poczóż wszelkimi sposobami staracie się
na nich utrzymać?... Czyliż dla samej tylko waszjej lub
narodu porady?... Bodajby wasze wyniesienie było tylko
samą poradą! Bodajbyście najmniejszego udziału nie mie-
li w wielkiej narodu sprawie! a nasze wywalczenie byłoby
już dziś niewątpliwem... Dokądże prowadzicie naród z za-
wiązaniemi oczami?... Jeżeli szczerze pragniecie zbawienia
ojczyzny; — wszak nie wy sami ją kładacie; czemuż więc
Polska nie wie, jakieście uczynili kroki do zagranicznych
dworów i jaki jest skutek waszych dyplomacyjnych zabie-
gów?... Czemuż nie naśladujecie w tym Belgów? Wszak
u nich wszystkie czynności gabinetowe są publiczności ob-
jawiane. Wszak każdy wasz krok pomimo wszelkich usi-
łowań nie może ujdź bacności dworu Petersburgskiego
i jest mu ze wszystkimi szczegółami znany. Ma on ho-
wiem wszędzie do wysłędzenia tego swoich agentów, i przy-
jane ze wszystkimi dworami stosunki. Przed kimże więc
ukrywacie się z waszemi czynnościami, jeżeli nie przed
samym tylko Polskim Ludem? Jestże on tyle dla was nie-
bezpiecznym, iż mu tego nawet odkryć nie możecie, o-
czem wie dokładnie jego nieprzebłagany wróg Mikołaj?...
Dla czegoż z taką wytrwałością zebrzecie dla nas łaski
u mocarzy, którym nasza zguba, zapewnia spokojne

posiadanie tych solwarków, gdzie ludy są trzodami; a dla
czego okrywacie pogardą heroizm narodu, nie na niego
nie rachujecie, i w samych tylko układach upatrujecie
nasze zbawienie. Miałoby to być dla tego, że traktat
Wiedeński jest waszem przykazaniem bożem, że samo
pożycie się Mikołaja, lub samo tylko zachowanie kon-
stytucyi Aleksandrowskiej poczytujecie za ostateczność tych
celów, do których Polakom dążyć się godzi? Wszak po
wszystkie wieki żaden jeszcze lud nie wybrał u swoich
nieprzyjaciół wolności i narodowych swobód; ale każdy
zdobywał je orężem i z mógł swoich wrogów sypał dla
nich obronne wały. O cóż więc możecie się dobijać wa-
szemi dyplomacyjnemi zabiegami? Może się mylę — ale
mi się zdaje, że tylko o to jedynie, aby nam wolno by-
ło pod równie dobroczynnym rządem jak Mikołajowski
spokojnie węgetować.

Dla czegoż wasza nienawiść ku opinii publicznej i wo-
lności druku jest tak wielka, iż jjej nawet wasza obłu-
da całkowicie pokryć nie zdoła? Dla czegoż jest tak wiel-
ka wasza oziębłość w popieraniu naszej świętej sprawy, iż
wszystkie wasze działania mają na sobie wyraźną cechę
przymusu i pańszczyzny? Dla czegoż tak wielką okazujecie
przychylną ku przyjaciółom obalonego towarzyskiego po-
rządku, ku reformistom, stronnikom układów; a tak wiel-
ki i jawny wstręt ku mężom niewątpliwego patriotyzmu?
Dla czegoż okazujecie tyle energii, kiedy kto raz waszę
osobistość; a tak mało sprężystości przeciwko tym, któ-
rzy szkodzą ojczyźnie i zabijają naszą przyszłość? Dla
czego tak łatwo przypominacie sobie Franklina, kiedy idzie
o usprawiedliwienie gwałtu, najazdu i rozboju *potępione-
go wyrażnie przez nasze prawa*, a czemu tracicie wolę,
pamięć i mowę, gdy najświętsze człowieka prawa potrze-
bują obrony? Kiedy wszelka awantura w działaniach wojen-
nych jest korzyścią dla nieprzyjaciela, a dla nas samobój-
stwem; z jakiegoż powodu po każdym ruchu, następują
tak długie pauzy?... Czyliż dla tego, że po wycieńczeniu
całego narodu nieczynnością, wszyscy będziemy skłon-
niejsi do robienia układów, do poddania się i przyjęcia
z wdzięcznością wszelkiej, choćby też najtwardszej towa-
rzyskiej formy?...

Powierzył naród co miał najdroższego w wasze ręce;
otoczył was prawie nieograniczoną ufnością, usiłował w
was wmówić, że jesteście przeznaczeni na jego zbawców;
spoglądał na was jak rozczulone dziecię na swojego ojca;
ścigał was wszędzie swojemi westchnieniami i błogosta-
wienstwami; a wy nieczuli nakarmiliście go smutkiem, zde-
ptali ze wzgardą jego nadzieje, i popierając koteryjne za-
miary wyparliście się jego sprawy. Łatwiej jest temu po-
zyskać ufność, który jjej nigdy nie miał, aniżeli temu, któ-
ry ją raz stracił. Roztrwoniliście ten skarb nieoceniony:
miejsce jego zajęła czczość i podejrzenie.

Gdybyśmy gwałt naszemu sercu i rozumowi zadać
mogli, i gdybyśmy wam zaufali, do czegoż moglibyście
nas doprowadzić, jeżeli nie do tych celów, do których
wy sami z zaślepieniem dążycie, i które są odcłaniam po-
żerającą nasze ofiary złożone na ołtarzu ojczyzny, waszy-
stkie nasze nadzieje, i błogą dla towarzyskiego szczęścia
naszą przyszłość?